

**OBNOVA DOMU AKO
ÚČINNÁ OBRANA PRED
NÁRASTOM CENY
ZEMNÉHO PLYNU**

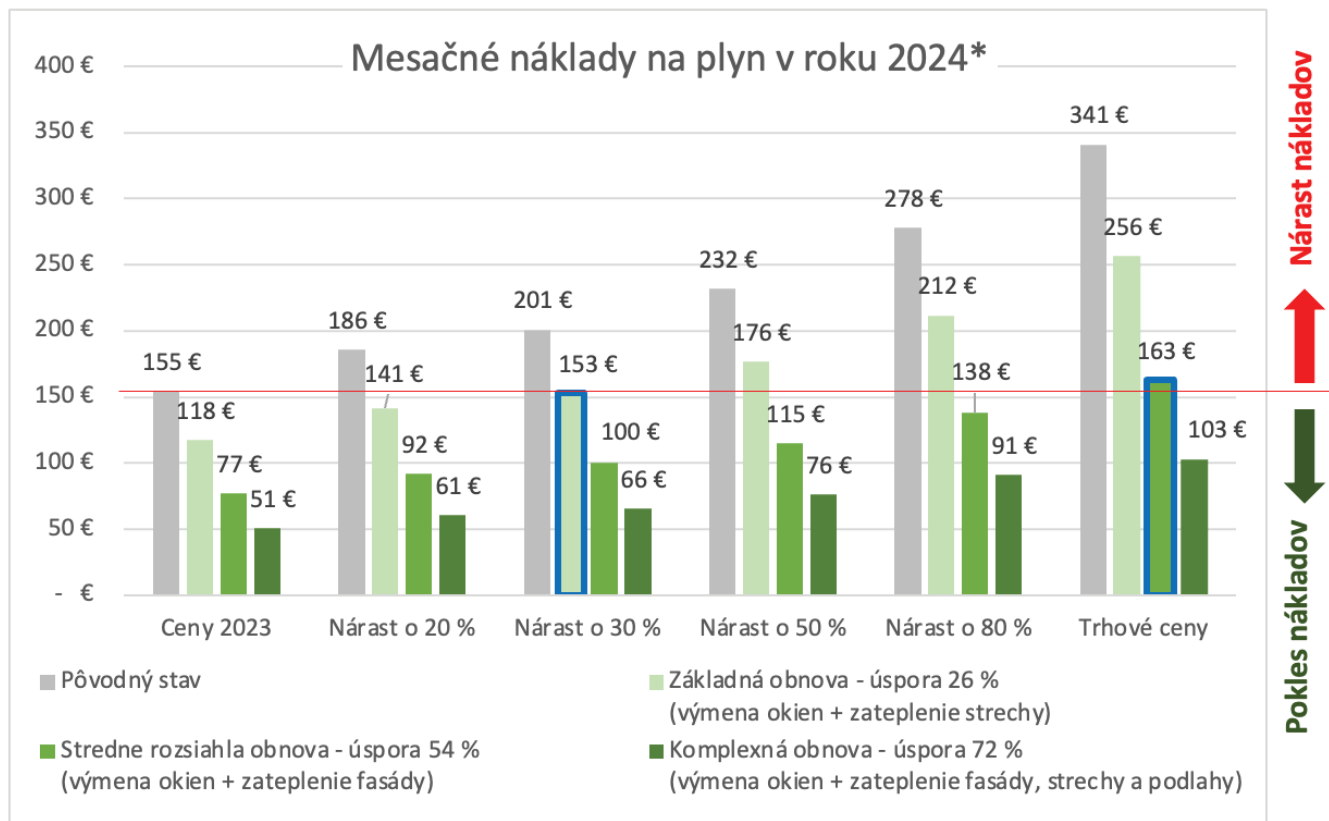
Obnova domu ako účinná obrana pred nárastom ceny zemného plynu

---

Problém extrémneho nárastu cien energií sa slovenská vláda rozhodla riešiť celoplošným zastropovaním cien, v prípade domácností, s takmer najnižším nárastom cien v EÚ (16% nárast ceny zemného plynu, 2,5% elektriny). **Náklady na plošné cenové stropy pre domácnosti** (financované zo štátneho rozpočtu) nás však **stoja 1,5 mld. eur ročne** (cca 1,08 mld. € na zemný plyn a 0,42 mld. € na teplo).

Absencia čo i len malého cenového impulzu však nemotivuje realizovať opatrenia na zníženie spotreby energií. Väčšina domácností pritom býva v energeticky neefektívnych budovách, v ktorých je veľká časť energie spotrebovaná zbytočne (len 20 % starších rodinných domov a 60 % bytových domov je plne zateplená). **Dlhodobé plošné cenové stropy tak prakticky dotujú nad-spotrebu a pri potrebe konsolidácie verejných financií sú v takejto miere do budúcnosti neudržateľné.** Podpora zachovania spotreby zároveň ide proti záväzkom v oblasti znižovania spotreby plynu, produkcie skleníkových plynov či emisií prachových častíc, ktoré znečisťujú naše ovzdušie.

Ceny zemného plynu by bez mimoriadnych opatrení na rok 2024 mohli vzrásť o viac ako 120 % (cena elektriny by výrazne vzrásť nemala). Zemným plynom pritom vykuruje priamo takmer 900 000 domácností (60 % domácností v rodinných a 22 % v bytových domov). Obnova budovy je účinnou obranou pred nárastom cien zemného plynu. **Komplexná obnova by domácnosti dokázala znížiť náklady na zemný plyn o tretinu aj v prípade plného premietnutia trhových cien tretinu** (v porovnaní s nákladmi v roku 2023). **Pri stredne rozsiahlej obnove**, pri ktorej by došlo len k výmene okien a zatepleniu fasády, **by náklady ostali rovnaké. Realizácia menej náročných opatrení** (výmena okien a zateplenie strechy) **by zabezpečila, že pri náraste ceny o 30 % by domácnosť taktiež nepocítila žiadny nárast svojich nákladov na zemný plyn.**

* Priemerný nezateplený rodinný dom, ktorý na vykurovanie a prípravu teplej vody využíva zemný plyn

Istá miera dotovania cien energií na rok 2024 je zrejme nevyhnutná. Existuje však priestor na zvýšenie adresnosti pomoci alebo čiastočné uvoľnenie nárastu cien energií, napr. na úrovni 30 %. **V prípade ak by sa cenové stropy uvoľnili v takomto rozsahu, štát by ušetril 320 mil. € na cenových stropoch za zemný plyn pre domácnosti. Vláda by mala usporené verejné prostriedky použiť na masívne posilnenie podpory úspor energie pre domácnosti, prostredníctvom existujúcich programov ako je Obnov dom, Obnov dom Light, Zelená domácnostiam či podpora zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB).**

Pomocou tejto sumy by bolo napríklad možné pomôcť 43 tisíc domácnostiam (výmena okien + zateplenie povaly), ktoré by 30% nárast ceny zemného plynu vôbec nepocítili. Do verejného rozpočtu by takáto investícia zároveň priniesla vďaka daniam, odvodom a úspore na cenových stropoch 116 mil. € (91 mil. € + 25 mil. €).

**Celková podpora štátu
(75 % intenzita podpory)**

**320 mil. € (ušetrené náklady pri
zvýšení ceny zemného plynu o 30 %)**

Počet podporených domácností (základná obnova)	43 000 domácností
Prínosy do verejného rozpočtu (dane a odvody)	91 mil. €
Ročná úspora na cenových stropoch (pri zachovaní cien na úrovni 2023)	25 mil. €
Dopad na HDP	555 mil. €
Počet podporených pracovných miest	12 000

Jednorazové investície do úsporných opatrení (ako je zateplenie, výmena okien, modernizácia vykurovania atď.) **zabezpečujú kontinuálne zníženie spotreby energií** a výdavkov na energie **každý ďalší rok**, zatiaľ čo **náklady na cenové stropy predstavujú každoročný výdavok** pre štátny rozpočet. Úsporné opatrenia zároveň dokážu pomôcť zabezpečiť výrazné zníženie nákladov na energie domácnostiam aj pri plnom premietnutí trhových cien energií.

Vhodným riešením je preto využiť kombináciu:

- 1 čiastočného a postupného uvoľnenia cenových stropov** (napr. o 30 % v roku 2024), ktoré by znížilo náklady štátneho rozpočtu na cenové stropy,
- 2 masívnejšej podpory obnovy rodinných a bytových domov**, ktorej výsledkom je zníženie spotreby energie domácností (v rámci programov Obnov dom (light), Zelená domácnostiam a ŠFRB).
- 3 adresnej pomoci najzraniteľnejším domácnostiam** (v rámci cenových stropov či podpory realizácie úsporných opatrení).

Takéto riešenie je zároveň plne v súlade s Programovým vyhlásením vlády, v ktorom vláda navrhuje aj naďalej uplatniť komplexný systém kompenzácie cien energií, avšak ako súčasť tohto riešenia taktiež navrhuje akcelerovať a prehĺbiť mieru obnovy bytových domov s použitím nových stimulačných prvkov.